```
GRUPA 1
```

ZAD. 1.Dana jest relacja R⊆N²x N²(N-zbiór liczb naturalnych, zdefiniowana następująco: <a.b>R<c.d>⇔a*d=b*c

A) R jest relacją równoważności

C) Pary <1,k> oraz <1,k>, gdzie k jest pewną liczbą naturalną, są ze sobą w relacji R

ZAD. 2. Niech R1 ,R 2 będą relacjami równoważności na zbiorze X. Wówczas relacjami równoważności są również relacje:

ZAD. 3. Niech A, B, C będą dowolnymi zbiorami. Prawdą jest, że: *B) A U(B\A)=A UB*

C) Jeżeli x ∈A oraz x ∉B, to {x}∈2A ∪B

ZAD. 4.Dana jest funkcja f: X→Y całkowicie określona na X. Niech R⊆X² będzie relacją binarną na X określoną następująco: <x,y>∈R wtedy i tylko wtedy, gdy f(x)=f(y). Wskaż, które z własności posiada relacja R:

C) R jest relacją przechodnią
ZAD. 5. Słowo postaci a {bc} {a}, gdzie {x} oznacza jedno lub więcej powtórzeń elementu x, jest generowane przez gramatykę G=df<{a,b,c},{S,A,B},P,S>, gdzie zbiór produkcji P jest

zdefiniowany następująco: D) P=df{S::=B/A, B::=aB/bcB/a, A::=a/Aa}

ZAD. 6. Formuła α nie jest tautologią, a formuła β jest tautologią rachunku kwantyfikatorów. Które z poniższych formuł są tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

Β) α ν β

ZAD. 7.Niech p,q,r będą zmiennymi zdaniowymi. Wskazać wyrażenia, które są tautologiami:

A) $(\neg(p \Rightarrow q) \land (q \Rightarrow p)) \Rightarrow (p \land \neg q)$

C) $((p \lor q) \Rightarrow r) \Rightarrow ((p \Rightarrow r) \lor (q \Rightarrow r))$ ZAD. 8.Jeżeli INT $\vee (\alpha \lor (\beta \land \alpha)) = P$ to zawsze zachodzi :

B) $INTv(\alpha)=P$

D) INTv(ανβ)=P **ZAD. 9.**Wyrażenie ¬p jest semantycznie równoważne wyrażeniu:

B) ¬p∧ (a V¬p) ZAD. 10.Zakładając, że x,y,z są zmiennymi indywiduowymi, p, q, r, s – symbolami predykatów, wskaż napisy, które są poprawnnie zbudowanymi

farmułami rachunku kwantyfikatorów

A) ∀x•p(x, true) B) $\forall x \bullet (\neg (x \Rightarrow x) \Leftrightarrow (x \land \neg x))$

D) $\forall x \bullet (\exists x \bullet ((p(x) \land \exists x \bullet q(x)) \Rightarrow r(x)) \land \exists x \bullet s(x))$ **ZAD. 11.**Zakładając, że P, Q są predykatami, x, y – zmiennymi indywiduowymi wskaż, które z poniższych formuł rachunku kwantyfikatorów są tautologiami:

A) $(\forall x \bullet P(x)) \Rightarrow (\exists x \bullet P(x))$ B) $(\exists x \bullet (\neg P(x) \lor \neg Q(x))) \lor \exists x \bullet (P(x) \land Q(x))$

C) $(\forall x \bullet P(x) \Leftrightarrow Q(x))) \Rightarrow (\forall x \bullet P(x) \Leftrightarrow \forall x \bullet Q(x))$ **ZAD. 12.** Dana jest formuła $\exists x \bullet (P(x,y) \land Q(x,y)),$ system relacyjny SR=<Asr,R1,R2> oraz interpretacja danej formuły w systemie relacyjnym SR oznaczona I. Jeżeli nośnik systemu relacyjnego Asr={a,b} i relacje: R1={<a,b>,<b,a>}, R2={<a,a>,<b,b>,<a,b>},

C) Dla I(P)=R2 i I(Q)=R1 oraz dla wartościowania v(x)=a i v(y)=a formuła nie jest spełniona **ZAD. 13.**Poniższe drzewo ilustruje zostosowanie

rachunku sekwencji dla sprawdzenia, czy formuła

 $(\alpha \lor \beta) \Rightarrow (\alpha \land \beta)$ jest tautologią. 1) $\Rightarrow (\alpha \lor \beta) \Rightarrow (\alpha \land \beta)$ 2) $\Rightarrow \neg (\alpha \lor \beta) \lor (\alpha \land \beta)$ 3) $\Rightarrow \neg$ $(\alpha \vee \beta), \alpha \wedge \beta + 4) \rightarrow -\alpha \vee -\beta, \alpha \wedge \beta$

→¬β.α∧β 5) →¬ α.α∧β Zakładając, że poprzedni węzeł jest poprawny,

określ czy poprawnie wyprowadzono węzeł:

A) Nr 2

B) Nr 3 **ZAD. 14**. Na pewnym etapie działania algorytm oparty o rachunek sekwentów wyprowadził z formuły F następujący zbiór sekwentów – liści drzewa dowodu:

ZAD. 15. Poniżej jest dany węzeł N1 drzewa dowodu budowanego zgodnie z algorytmem wykorzystującym rachunek sekwentów Gentzena.

 $\rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha \lor \forall x \bullet \neg \beta, \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \land \beta)$

W kolejnym węźle N2 drzewa można wstawić

sekwent: C) $\Rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha, \forall x \bullet \neg \beta, \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \land \beta)$

D) $\neg \forall x \bullet \neg \alpha, \neg \forall x \bullet \neg \beta \rightarrow \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \land \beta)$ **ZAD. 16.** Wskazać, które z podanych niżej reguł są semantycznie poprawnymi regułami wnioskowania. X, Y są tu dowolnymi formułami, a φ, Γ – dowolnymi zbiorami formuł.

C) $\phi \rightarrow \Gamma, X \lor Y \phi, \neg X \rightarrow \Gamma, Y$ D) $\phi, X \land Y \rightarrow \Gamma \phi, X \rightarrow \Gamma, \neg Y$

ZAD. 17. Które pary formuł sa równoważne semantycznie:

ZAD. 19. Dane sa dwie klauzule: kocha(PIOTR. x) oraz lubi(ojciec(EWA),y)

Najbardziej ogólny unifikator tych klauzul to: D) Nie istnieje

ZAD. 20. Dany jest zbiór klauzul S={¬pVq, ¬rVs, pVr}. Wskaż które z poniżej podanych klauzul są wyprowadzalne ze zbioru S przez zastosowanie zasady rezolucii:

D) qVs

ZAD. 1. Które ze zdefiniowanych relacii sa relaciami równoważności

C) X-zbiór krzeseł w sali, k1,k2 €X; k1 R k2 ⇔ gdy oba krzesła są zajęte lub oba krzesła są wolne D) X-zbiór funkcji zmiennej x, niech f1,f2 ∈X; f1 R f2

 $\Leftrightarrow \forall x \bullet (f1(x)=f2(x))$ ZAD. 2. Niech R1 ,R 2 będą relacjami równoważności na zbiorze X. Wówczas relacjami równoważności są również relacje:

C) (R1∩R2)UR2

ZAD. 3. Niech A=df{a,b}, B=df{b,c}. Prawdą jest, że: A) $card(2A \cup B)=23$ B) $(A \setminus B) \cup B=\{a,b,c\}$

C) 2A∩2B=2A∩B

ZAD. 4. Relacja binarna R⊆2Nat x 2Nat jest zdefiniowana następująco <A,B>∈R wtedy i tylko wtedy, gdy A⊆B. Wskaż które z własności posiada

A) R jest relacją zwrotną

B) R jest relacją antysymetryczną spójną **ZAD. 5.**Dana jest gramatyka G opisana za pomocą notacji BNF (symbole terminalne są ujęte w apostrofy, R jest symbolem poczatkowym gramatyki):

R::= X'-'R | X'+'R | X X::=LX|L L::='0'|'1'|...|'9' Które z poniższych słów należy do języka L(G):

ZAD. 6. Niech formuły α i β będą tautologiami rachunku kwantyfikatorów. Które z poniższych formuł są również tautologiami rachunku kwantvfikatorów:

B) ¬α V β

C) α ⇔ β

ZAD. 7. Niech p,q,r będą zmiennymi zdaniowymi.

Wskazać wyrażenia, które są tautologiami: C) $(p \lor q \lor r) \Rightarrow (\neg p \Rightarrow ((q \lor r) \land \neg p))$

ZAD. 8. Jeżeli INTv($\alpha \wedge (\beta \vee \alpha)$)=P to zawsze zachodzi: C) INTv(α)=P

D) INTν(α Vβ)=P

ZAD. 9. Wyrażenie p jest semantycznie równoważne wyrażeniu:

B) pV(a/p)

ZAD. 10. Zakładając, że x,y,z są zmiennymi indywiduowymi, p, q, r – symbolami predykatów, wskaż napisy, które są poprawnnie zbudowanymi farmułami rachunku kwantyfikatorów: D) $\forall y (\exists x \bullet (p(x)) \land (q(x) \Rightarrow r(y))$

ZAD. 11. Zakładając, że P, Q są predykatami, x zmienną indywiduową wskaż, które z poniższych formuł rachunku kwantyfikatorów są tautologiami: C) $(\forall x \bullet P(x) \Leftrightarrow Q(x))) \Rightarrow ((\forall x \bullet P(x)) \Leftrightarrow \forall x \bullet Q(x)))$

ZAD. 12. Poniższe drzewo ilustruje zostosowanie rachunku sekwencji dla sprawdzenia, czy formuła

 $(\alpha \wedge \beta) \Rightarrow (\alpha \vee \beta)$ jest tautologią. 1) $\rightarrow (\alpha \wedge \beta) \Rightarrow (\alpha \vee \beta)$ 2) $\rightarrow (\alpha \wedge \beta) \vee \neg (\alpha \vee \beta)$

3) $\rightarrow (\alpha \wedge \beta)$, $\neg (\alpha \vee \beta)$ 4) $\alpha \vee \beta \rightarrow \alpha \wedge \beta$

5) $\alpha,\beta \rightarrow \alpha \wedge \beta$

Zakładając, że poprzedni węzeł jest poprawny, określ czy poprawnie wyprowadzono węzeł: B) Nr 3

c) Nr 4

ZAD. 13. Dana jest formuła ∃x•(P(x,y)∧Q(x,y)), system relacyjny SR=<Asr,R1,R2> oraz interpretacja danej formuły w systemie relacyjnym SR oznaczona I. Jeżeli nośnik systemu relacyjnego Asr={a,b} i relacje: R1={<a,b>,<b,a>}, R2={<a,a>,<b,b>,<a,b>},

C) Dla I(P)=R2 i I(Q)=R1 oraz dla wartościowania

v(x)=a i v(y)=a formuła nie jest spełniona ZAD. 14. Na pewnym etapie działania algorytm oparty o rachunek sekwentów wyprowadził z formuły F następujący zbiór sekwentów – liści drzewa dowodu

1) $\neg \alpha[x::=t1], \beta[x::=t2] \rightarrow \beta$

2) α → α, γ
 3) ∀x • α → ¬α, ¬β

 4) ¬α→γ, ¬ α, β Gdzie t1, t2 są różne od x. Na podstawie tego

A) W drzewie istnieja liście które sa aksiomatami

ZAD. 15. Poniżej jest dany węzeł N1 drzewa dowodu budowanego zgodnie z algorytmem

wykorzystującym rachunek sekwentów Gentzena

 \rightarrow $(\forall x \bullet \neg \alpha \lor \forall x \bullet \neg \beta) \lor \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \land \beta)$

W kolejnyme węźle N2 drzewa można wstawić sekwent:

B) $\Rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha \lor \forall x \bullet \neg \theta, \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \land \theta)$ **ZAD. 16.** Wskazać, które z podanych niżej reguł są semantycznie poprawnymi regułami wnioskowania. X, Y są tu dowolnymi formułami, a φ , Γ , Δ – dowolnymi zbiorami formuł.

C) $\phi, Y \rightarrow \Gamma$, $\neg X$, $\Delta \phi$, $X \rightarrow \Gamma$, Δ , $\neg Y$ **ZAD. 17.**Które pary formuł są równoważne semantycznie:

. $(\forall x \bullet \alpha(x,y)) \land \gamma(z,y)$ $\forall w \bullet (\alpha(w,y) \land \gamma(z,y))$

ZAD. 18.Które pary formuł są równoważne w sensie snełnialności:

D) $\forall y \bullet \forall x \bullet \beta(x, g(x, y), y) \forall x \bullet \forall y \bullet \beta(x, h(x, y), y)$ ZAD. 19. Dane są dwie klauzule: lubi(x,EWA) oraz lubi(ojciec(PIOTR),y)

Najbardziej ogólny unifikator tych klauzul to:

C) {x:=ojciec(PIOTR),y:=EWA} **ZAD. 20.** Dany jest zbiór klauzul S={¬pVq, ¬rVq, pVr}. Wskaż które z poniżej podanych klauzul są wyprowadzalne ze zbioru S przez zastosowanie zasady rezolucji:00

A) pVq

B) q

D) sq Vp GRUPA 3

ZAD. 1. Które ze zdefiniowanych relacji są relacjami

równoważności A) X-zbiór osób zdających egzamin, o1,o2 €X;o1 R o2

 →01 jest tej samej płci co o2
 ZAD. 2. Niech R1, R 2 będą relacjami równoważności na zbiorze X. Wówczas relacjami równoważności są również relacje: zadne

ZAD. 3.Niech A, B, C będą dowolnymi zbiorami.

Prawdą jest, że: C) 2A∩2B=2A∩B

ZAD. 4. Dana jest funkcja f: X→Y całkowicie określona na X. Niech R⊆X² będzie relacją binarną na X określoną następująco: <x,y>∈R wtedy i tylko wtedy, gdy f(x)=f(y). Wskaż, które z własności posiada relacja R:

. A) R jest relacją zwrotną

C) R jest relacją spójną ZAD. 5.Dana jest gramatyka G=df<.,+,-,0,1,2,3,4,5},{S,R1,R2,X},P,S>,gdzie zbiór produkcji P jest zdefiniowany następująco:

P=df{S::=R1|R2|R1.R2 R1::=XR1|X

R2::=+R1|-R1 X::=0|1|...|5}

Które z poniższych słów należy do języka L(G):

ZAD. 6.Niech formuły α i β będą tautologiami rachunku kwantyfikatorów. Które z poniższych formuł są również tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

B) -α V β

C) $\alpha \Leftrightarrow \beta$

D) $\alpha \Rightarrow 6$ ZAD. 7. Niech p,q,r będą zmiennymi zdaniowymi. Wskazać wyrażenia, które są tautologiami:

A) $(p V(q \wedge r)) \Leftrightarrow ((p Vq) \wedge (p Vr))$ **ZAD. 8.** Jeżeli INTv $(\alpha \Rightarrow \beta)$ =F to zawsze zachodzi:

A) $INTv(\alpha)=P$ oraz $INTv(\beta)=F$ ZAD. 9. Wyrażenie p \Rightarrow g jest semantycznie równoważne wyrażeniu:

 $B) \neg (p \land \neg q)$

C) (p⇔q) V¬(q⇒p)

ZAD. 10.Zakładając, że x,y,z są zmiennymi indywiduowymi, p, q, r – symbolami predykatów, wskaż napisy, które są poprawnie zbudowanymi

formulami rachunku kwantyfikatorów: B) $\forall x \bullet \neg (x \Longleftrightarrow x)) \Rightarrow \exists y \bullet \neg (y \Longleftrightarrow y))$ D) $\forall x (\exists x \bullet (p(x)) \land (q(x)))$

ZAD. 11. Zakładając, że P, Q są predykatami, x, y – zmiennymi indywiduowymi wskaż, które z poniższych formuł rachunku kwantyfikatorów są tautologiami:

A) $(\forall x \bullet \forall y \bullet P(x,y)) \Rightarrow \exists x \bullet \forall y \bullet P(x,y)$ **ZAD. 12.** Dana jest formuła $\exists x \bullet (P(x,y) \land Q(x,y))$,

system relacyjny SR=<ASR,R1,R2> oraz interpretacja danej formuły w systemie relacyjnym SR oznaczona I. Jeżeli nośnik systemu relacyjnego ASR={a,b} i relacje: R1={<a,b>,<b,a>}, R2={<a,a>,<b,b>,<a,b>},

C) Dla I(P)=R2 i I(Q)=R1 oraz dla wartościowania v(x)=a i v(y)=a formuła nie jest spełniona

```
ZAD. 13. Poniższe drzewo ilustruje zostosowanie rachunku sekwencji dla sprawdzenia, czy formuła ¬
 (α⇔β) jest tautologią.
 1) \rightarrow \neg (\alpha \Rightarrow \beta), \neg (\beta \Rightarrow \alpha) 2) \alpha \Rightarrow \beta \Rightarrow \neg (\beta \Rightarrow \alpha) 3)
\alpha,\beta \rightarrow \neg (\beta \Rightarrow \alpha) 4)
                                                        \alpha,\beta,\beta \Rightarrow \alpha \Rightarrow 5) \alpha,\beta,\beta,
α→
Zakładając, że poprzedni węzeł jest poprawny,
 określ czy poprawnie wyprowadzono węzeł:
 A) Nr 2
ZAD. 15.Wskazać, które z podanych niżej reguł są semantycznie poprawnymi regułami wnioskowania.
 X, Y są tu dowolnymi formułami, a φ, Γ,Δ –
dowolnymi zbiorami formuł.
C) \phi, Y \rightarrow \Gamma, \neg X, \Delta \phi, X \rightarrow \Gamma, \Delta, \neg Y
ZAD. 16. Poniżej jest dany węzeł N1 drzewa dowodu
budowanego zgodnie z algorytmem
 wykorzystującym rachunek sekwentów Gentzena.
(\neg \alpha \lor \neg \beta) [x::=t] \rightarrow \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \land \beta), \forall x \bullet \neg \alpha, \forall x \bullet \neg \beta

\bullet N1
W kolejnym węźle N2 drzewa można wstawić
sekwent:
Serverth. A) \forall \mathbf{x} \bullet \neg (\alpha \wedge \beta) \ [\mathbf{x} ::= \mathbf{t}] \rightarrow \neg \forall \mathbf{x} \bullet \neg (\alpha \wedge \beta), \forall \mathbf{x} \bullet \neg \alpha, \ \forall \mathbf{x} \bullet \neg \beta
B) \neg (\alpha \wedge \beta) \rightarrow \neg \forall \mathbf{x} \bullet \neg (\alpha \wedge \beta), \ \forall \mathbf{x} \bullet \neg \alpha,
Vx•¬α,
B)
∀x•¬β
ZAD. 17. Które pary formuł są równoważne
semantycznie:
B) \forall x \bullet \alpha(x,y) \land \gamma(z,y) \forall w \bullet (\alpha(w,y) \land \gamma(z,y)) ZAD. 18. Które pary formuł są równoważne w sensie
spełnialności:
Spetifications (a) \forall x \bullet \exists y \bullet (\alpha(x,y) \lor \beta(y,z)) \forall x \bullet \exists y \bullet (\alpha(x,y) \lor \beta(y,z))
∇x•∃y•(
C) ∀z•∃y•∀x•β(z,y,x)
β (z,h(z),x)
                                                                                       ∀z∙∀x∙
 D) \forall y \bullet \forall x \bullet \beta(x,g(x,y),y)
\forall x \bullet \forall y \bullet \beta (x,h(x,y),y)
ZAD. 19. OKDane są dwie klauzule: lubi(x,EWA) oraz
lubi(matka(PIOTR),y)
Najbardziej ogólny unifikator tych klauzul to:
C) {x:=matka(PIOTR),y:=EWA}
ZAD. 20. OK Dany jest zbiór klauzul S={¬pVq, ¬pVs, ¬q, ¬s}. Wskaż które z poniżej podanych klauzul są
 wyprowadzalne ze zbioru S przez zastosowanie
zasady rezolucji:
```

В) ¬р